

گزارش

«آرمان ملی» گزارش می‌کند:

واکنش‌ها

به‌باز گشت احتمالی مهاجرانی

◀ **ظاهر این بار باز گشت را باید جدی تلقی کرد**

آرمان ملی - **یا سیمین طالقانی**؛ بسیاری در خاطر دارند در زمانی که وزیر ارشاد دولت خاتمی بود، چه خدماتی به کشور کرد و به همین دلیل مورد توجه رئیس‌جمهور وقت قرار داشت. عطاله مهاجرانی پس از فشار تندروها از ایران رفت اما هیچگاه وطن را فراموش نکرد و اسیر وسوسه بدخواهان کشور نشد که درصدد بودند او را از عرصه حذف کنند. پس از خروجش از کشور شایعات زیادی درباره او ساختند و اتهامات زیادی زدند اما او پاسخ‌نداد همان‌طور که در زمان وزارتش با اینکه می‌دانست سردمداران اعتراضات خیابانی علیه او چه کسانی هستند، سکوت کرد. او مدتی است که بار دیگر در عرصه داخلی فعال شده و مقاله می‌نویسد. عطاله مهاجرانی که حالا چندسالی است در لندن ساکن است، در پی حوادث پس از انتخابات ۸۸ تا مدت‌ها امکان حضور در فضای رسانه‌ای را نیز از کف داده بود اما این اواخر چند نوبت یادداشت‌ها و نوشته‌هایش در مطبوعات داخلی منتشر شده است. برخی احتمال بازگشت او به ایران را منتفی دانستند. اول دی ۹۸ بود که برخی رسانه‌ها نوشتند: «فخته می‌شود عطاله مهاجرانی وزیر ارشاد دولت اصلاحات که سال‌های زیادی در لندن زندگی می‌کرد به ایران بازگشته است. ساعاتی پس از این انتشار خبر بازگشت عطاله مهاجرانی، جمیله کدیور هسبر عطاله مهاجرانی و نماینده مجلس ششم نوشت: خبر بازگشت مهاجرانی به ایران درست نیست.» اما ظاهر این بار بازگشت او را باید جدی تلقی کرد. پرنگ شدن فعالیت‌های مهاجرانی سبب زمزمه بازگشتش به شورای مرکزی حزب کارگزاران شده است.

◀ **مهاجرانی باز می‌گردد؟**

یک عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران روز گذشته درحالی از تلاش این حزب برای ازسرگیری فعالیت تمامی اعضای هیات موسس در این حزب سخن می‌گوید که جمع ۱۰ نفره‌ای که حدود ۳۰هزار اقدام به تائیس حزب کارگزاران سازندگی کرد، کنار افرادی چون مصطفی هاشمی طببا و محمد هاشمی که دعوت از آن‌ها رسانه‌ای شده، چهره‌هایی همچون محمدعلی نجفی نیز از جمله افراد این جمع ۱۰ نفره هستند و مهم‌تر از آن، نام عطاله مهاجرانی، وزیر ارشاد دولت خاتمی و معاون پارلمانی دولت هاشمی رفسنجانی و میرحسین موسوی نیز به چشم می‌آید. محمدعلی نمازی که اگر چه از چهره‌هایی چون غلامحسین علیخانی و رضا مرالهی به این عنوان نام برد اما اشاره‌ای به نام مهاجرانی نکرد، درواکنش به پرسشی که مشخصاً درباره دعوت از وزیر فرهنگ دولت اصلاحات برای بازگشت به کارگزاران سازندگی مطرح شد، گفته «از تمامی اعضای هیات موسس دعوت شده است!»؛ آن‌هم درحالی که در واکنش به تکرار نام مهاجرانی و تأکید مجدد بر این پرسش نیز همچنان همان جمله را تکرار کرد و البته این احتمال را رد نکرد!

◀ **دلوایسان آماده حمله شدند**

پس از طرح شایعات مبنی بر بازگشت مهاجرانی به کشور دلوایسان دهه ۷۰ همانند قبل سیاست تهامی را در پیش گرفتند چنانکه کیهان در ۱۰ بهمن نوشت: «وزیر لندن‌نشین دولت اصلاحات ادعا کرد: زمانی‌که برای مذاکره مستقیم مقاله نوشته بود، دعوت دولت آمریکا محترمانه بود. عطاله مهاجرانی پس از معاونت پارلمانی رئیس‌جمهور دولت سازندگی، به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی رسید. او چند سال بعد، با ادعای اینکه به‌خاطر خوردن شیر دراز گوش وارد میدان سیاست شده بود!» مدعی ترک سیاست شد. سپس همزمان با درگیری بر برخی مشکلات خانوادگی به لندن رفت و ارتباطاتی را با دولت سعودی گرفت. او به هنگام وقوع فتنه سبز، جوگیر شده و «اتاق فکر جنبش سبز در خارج از کشور»() را به همراه کسانیه مثل سروش و کدیور و عبدالعلی بازرگان در لندن تشکیل داد که سرنوشته عبرت‌آموزی داشت.»

◀ **تغییر نکرده‌است**

جالب آنجاست که مشی مهاجرانی تغییر نکرده و انتقاد از خود را راهکار اصلاح می‌داند مانند چند روز پیش که از رویکرد برخی فعالان سیاسی در قبال شخصیت و جایگاه تاریخی امام (ره) انتقاد کرد. سید عطاله مهاجرانی در صفحه توئیتر خود نوشت: «الحمدلله رب العالمین... که بار دیگر توفیق درک ماه عزیز سرشار از برکت و معنویت و نشاط ماه رجب را بهره‌مان گردانید. ماه رجب امسال با دهه فجر انقلاب اسلامی تقارن دارد. امام خمینی رضوان...! تعالی علیه، برسفل جدید تاریخ معاصر کشور و ملت ماست. نسل ما هویت خویش را مدیون امام و انقلابیم. و یدام و می‌بینم که برخی که هویتشان را از امام و انقلاب اسلامی دارند. ظاهراً از عنوان امام و یا حتی برخی از آنان از عنوان آیت...! برای امام خمینی استفاده نمی‌کنند! گمان می‌کنند اعتبار شخصیت و شکوه امام خمینی وابسته به اینان است! اما می‌بینم که جایگاهی از تاریخ ایران و تاریخ اسلام قرار دارد، که با عنوان شکوه شخصیت ایشان تعریف نمی‌شود. گوآنکه کسانی بگویند: آقای خمینی و یا خمینی! طبعین آوازه نام و نشان امام خمینی در گوش هوش ملت ایران و ملت‌های منطقه خاموش نمی‌شود. وزین قصه هفت گنبد افلاک پر صداست.»

یکشنبه

۱۷ • ۱۱ • ۱۴۰۰

۰۴ رجب‌الکح ۱۴۴۳ / ۰۶ فوریه ۲۰۲۲

سال پنجم

شماره ۱۲۲۷

◀ **آرمان ملی** - **یک ضرورت «حقوق اساسی» را بررسی می‌کند:**

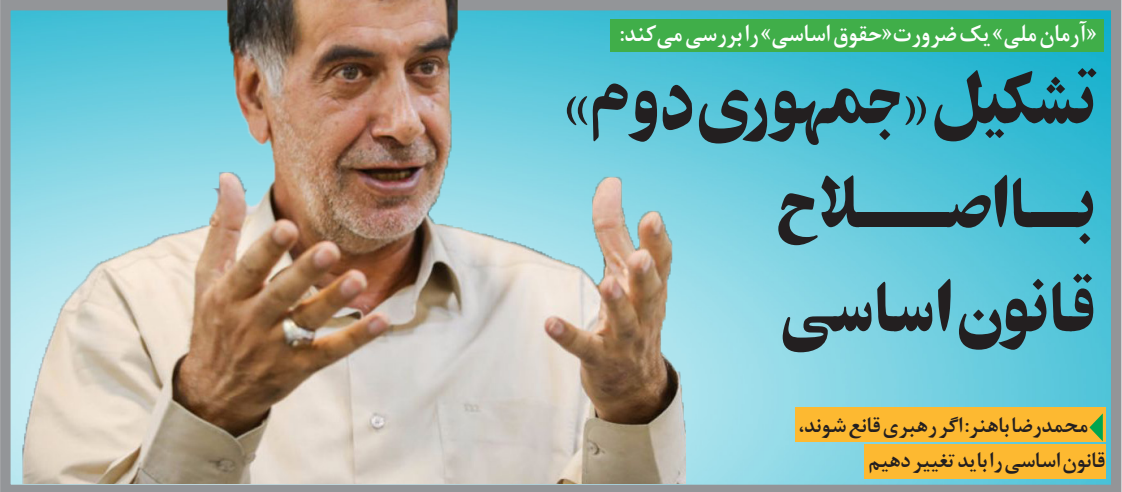
تشکیل «جمهوری دوم»

بااصلاح

قانون اساسی

◀ **محمد رضا باهنر: اگر رهبری قانع شوند،**

قانون اساسی را باید تغییر دهیم

به سرعت هم به محاق فراموشی می‌رود. انگار عزمی برای این قضیه وجود ندارد و قرار است که این مساله در حد حرف و سخن باقی بماند. این در حالی است که به قرائت کارشناسان و صاحب‌نظران آنچه امروز در برخی اصول

توجه‌بوده این نکته بوده‌است که روسای‌جمهور همواره از کمبود اختیارات خود گلایه داشتند و حتی عده‌ای از نمایندگان مجلس نیز در ادوار مختلف از محدودیت‌های عملکردی خانه‌ملت گلایه‌مند بوده‌اند. این در حالی است که مسائلی چون مشکلات و موانع احزاب، و قانون انتخابات و... نیز همواره در صحن سیاسی جامعه مطرح بوده است. در این راستا بسیاری از صاحب‌نظران بر این عقیده‌اند که پس از ۳۲ سال از آخرین بازنگری در قانون اساسی می‌توان با بازنگری مجدد و اصلاح و تغییر در برخی اصول موانع و مشکلات را تا حد زیادی حل و فصل نمود. هر چند که برخی این پیشنهاد را حتی بر نمی‌تابند و چه رسد به اینکه بخواهند به مرحله عمل و اجرا برسانند. اما قدر مسلم به نظر می‌رسد که دیر یا زود این اتفاق خواهد افتاد و به این سمت و سو حرکت خواهیم کرد. اما چگونه و در چه زمانی باید منتظر بود.

◀ **لزوم بازنگری در قانون اساسی**

تا کنون بارها در خصوص مقوله مهم و بسیار تاثیرگذار اصلاح و بازنگری در قانون اساسی در مقاطع مختلف صحبت شده و بسیاری اذعان داشته‌اند که این مساله می‌تواند ظرفیت‌های مغفول مانده در این قانون بالادستی و مادر را آزاد کند. اما با اینکه هر چند مدتی این مساله در جامعه نخبگانی و سیاسی مطرح می‌شود

منتقدان نامه ۷۷نفر در کمال بی انصافی تمایلی به دیدن اهداف نامه ندارند

مولاوودی به اتهامات پاسخ داد

◀ **آنچه دلوایسان را وادار به صحنه سازی کرد**

◀ **به مهناز افشار پول دادم توئیت بزنه؟!**

آرمان ملی - **مطهره شفیعی**: اتهام زدند اما فضا را طوری طراحی کردند که پاسخ به اتهامات شنیده نشود اما مولاوودی و شجاعی اسیر این صحنه‌سازی نشدند و برنامه را ترک کردند. او دامن‌دهندخت مولاوودی معاون روحانی در خانواده دولت یازدهم در اینستاگرام خودش به اتهامات پاسخ داد تا مردم بهترین قاضی باشند.

◀ **حمایت از آشوبگران یا دعوت به آرامش؟**

به مولاوودی اتهام زده بودند که در بیانیه ضمن حمایت از آشوبگران و اشرار کشور خواستار برخورد بانویرویی انتظامی و تأمین کنندگان امنیت مردم شده است. او بار دین اتهام نوشت: امضای بیانیه موسوم به ۷۷ نفر در جریان حوادث آبان ۹۸ نه با هدف حمایت از آشوبگران و اشرار، بلکه از سر دلسوزی و خیرخواهی و به‌زعم امضاکنندگان این بیانیه در آن زمان و در لحظات آغازین اعتراضات به سهم خود می‌توانست با توصیه به خشونت پرهیزی از هر طرف، مانند آبی باشد بر آتش البته بدون محاسبه و پیش‌بینی محدودیتی که در جریان اطلاعات به وجود آمد و با این تصور و احساس مسئولیت در فراز پایانی بیانیه که منتقدان در کمال بی انصافی تمایلی به دیدن آن ندارند و عالماً و عامدا چشم بر آن فرو می‌بندند. وی افزود: از مردم عزیز و معترضان درخواست می‌شود با نمایش تعهد خود به نفی هر گونه خشونت و تخریب اموال عمومی و خصوصی از مسیر اعتراض مسالمت‌آمیز خارج نشده و به علاوه مراقب هر نوع سوءاستفاده احتمالی بیگانگان و گروه‌های خشونت‌طلب و غیر ملتمز به تعامبات ارضی و بیگانه‌ای ملی باشند. مولاوودی تأکید کرد: این مهم‌ترین بند بیانیه است که همانا برگرفته از باور، مشی و مرام و ذات اصلاح‌طلبی است که به هیچ روی میانه‌ای با آشوب، آن هم از نوع مسلحانه‌اش ندارد و

آرمان ملی

armanmeli.ir

واقعیت‌هاست که ضرورت اصلاح ساختارها را جدی می‌کند. در سایر کشورها اگر رئیس‌جمهور تغییر می‌کند، تمامی مملکت، ناگهانی به‌هم نمی‌ریزد بلکه چند پارامتر کوچک مانند درصد مالیات تغییر می‌کند اما در کشور ما با تغییر هر زیربنایی اتفاق می‌افتد دستاوردهای کم با زیاد روسای‌جمهور پیشین، کنار گذاشته می‌شوند. دبیر کل جامعه اسلامی مهندسان عنوان کرد: بعد از ۴۰ و اندی سال باید در برخی از ساختارها تجدیدنظر کنیم. کشور فرانسه از زمان انقلاب کبیر خود تاکنون ۵ جمهوری را تغییر داده و ساختار جمهوریت خود را تغییر داده، ما هم باید وارد دوره «جمهوری دوم» شویم.

◀ **نیازمند اصلاح ساختار هستیم**

رئیس مجمع خط امام و رهبری عنوان کرد: در مورد راهکار مشخص اجرایی شدن ایده جمهوری دوم اذعان کرد: یکسری اصول قانونی اساسی هستند که قابل تغییرند. ما نمی‌توانیم بگوییم مجلس نمی‌خواهیم اما می‌توانیم بگوییم دو مجلس می‌خواهیم. تقریباً همه کشورهای دنیا و حکومت‌ها در قانون خود، اصولی غیر قابل‌تغییر دارند و این نکته، فقط مختص کشور ما نیست و هیچ راه دموکراتیکی برای تغییر آن وجود ندارد مگر این که انقلاب دیگری شود. جمهوری دوم، ناظر به این اصول نیست، بلکه اصول قابل‌تغییر را هدف‌گذاری کرده و سراغ آن‌ها خواهد رفت. وی ابراز داشت: اصل ۱۷۷ قانون اساسی، موارد اصلاح قانون اساسی را مشخص کرده است. با اذن و اراده رهبری، مجلسی به نام برسی‌شود می‌شود. وی عنوان کرد: باید قانون اساسی تشکیل می‌شود. وی عنوان کرد: باید بحث‌های جدی در محافل سیاسی آغاز شود حتی فرهیختگان می‌توانند این موضوع را مطالبه کنند. همین بحثی که من مطرح می‌کنم در خواستی از مقام مسئول رهبری برای اصلاح ساختار است. ما نیاز داریم مواردی از قانون اساسی را اصلاح کنیم. وی تأکید کرد: طبق قانون اساسی باید مقام معظم رهبری قانع شوند و به این جمع‌بندی برسند که نیازمند اصلاحات ساختار هستیم. برای اقناع ایشان وی گفت‌وگو و حضور فعال رسانه‌ملی نیاز داریم. اگر مطالبه عمومی، البته در جریان یک هم‌اندیشی ملی و نه تنش سیاسی و جناحی شکل بگیرد، تحقق جمهوری دوم، شدنی است و می‌توان آن را عاقلانه اقدام آمریکا به تنهایی نمی‌تواند راهگشا باشد و باید بیشتر سر کبسه را شل کنند تا یک توافق خوب در وین شکل گیرد. ایران بدون اینکه آمریکا اجازه دهد چنین اقداماتی را در گذشته انجام داده است. کار سخت‌است زیرا در داخل آمریکا به این اقدام بایدن انتقاد شده و ایران نیز خیلی از آن استقبال نکرده است زیرا دیگر زیر فشار سخت ژاژس، آمریکا و روسیه برای فعالیت‌های هسته‌ای نیست. ایران بر این باور است که این هدیه خوبی از سوی آمریکانست تا با سیاست نرم‌تر به سمت توافق در وین پیش رفت و ایران موارد بیشتری می‌خواهد. در واقع نیز آمریکا گشاده‌دستانه اقدام نکرده است و باید متوجه باشد که دولت در مقابل فشار عمومی باید پاسخگو باشد و جناحی دولت را در ایران تشکیل دهد که یک جناح راست مخالف برجام است و برای کسب رضایت این طیف باید امتیازات بیشتری بدهد.

◀ **ایران با توجه به تحولات اخیر باید چه سیاستی در پیش گیرد تا نتایج مثبت متداولی از برجام به‌دست آورد؟**

ایران ضرورت دارد به چند مساله توجه کند تا نگرانی‌ها در خصوص اتفاقات احتمالی سال ۲۰۲۴ پشت‌سر گذاشته شود. یکی از آن‌ها تنظیم قرارداد در حال حاضر به شکلی است که اطمینان بیشتری نسبت به آن وجودآید. ۳سال تا آن زمان وقت باقی است و این احتمال زیاد است که بایدن در سال ۲۰۲۴ رای نیابورد و یک چهره جمهوریخواه در انتخابات موفق شود و حتی ترامپ نیز از همین امروز به دنبال این امر است. در مجموع شاید یک جمهوریخواه رای آورد و این امر امروز برای ایران نگران کننده‌شده و از طرف آمریکا تقصیم می‌خواهد. ایران می‌داند که چاره‌ای وجود ندارد و کنگره و بایدن همراه نخواهد شد تا قان‌کرد در آمریکا شکل گیرد. بایدن موقعیت مناسبی در کنگره ندارد هر چند در مجلس نمایندگان اکثرا با او همراه هستند و در سنا نیز یک رای بیشتر از جمهوریخواهان دارد اما مجموعاً شرایط برایشان فراهم نیست.

◀ **برای حل این مشکل چه اقداماتی بایدانجام‌داد؟**

چند مساله در این جا مطرح است. علاوه بر نفس شکل‌گیری سازوکار دیپلماسی در وین، باید این را هم در نظر داشت که هم نمایندگان ایران و هم نمایندگان آمریکا گفت‌وگوهای جاری را مثبت توصیف می‌کنند که خود یک نشانه مثبت در مورد احتمال نتیجه‌بخش بودن رایزنی‌های فنی و کارشناسی در مورد بازگشت طریقین به تعهدات برجامی است. از سوی دیگر بایدن عنوان کرده بود که قید زمانی تا سال ۲۰۵۰ برای برجام تعیین‌شود تا شکل دیگری در توافقات حاصل شود. بایدن توجه داشت که همه اختلافات هسته‌ای نیست و ایران باید در خصوص برخی مسائل دیگر که سوءتفاهم ایجاد شده است مشکلات خود را با آمریکا حل کند در غیر این صورت باز هم سه سال دیگر تنش‌ها افزایش پیدا می‌کند. در خصوص مسائل منطقه‌ای و دفاعی ایران مشکلات و اختلافاتی وجود دارد که در سال ۲۰۱۵ نیز نسبت به آن بی‌توجهی شد. این مسائل پشت پرده مسائل هسته‌ای وجود دارند و باید حل و فصل شوند در غیر این صورت باز هم در سال‌های آینده به مشکل حل خواهیم خورد. در سال ۲۰۱۵ نیز ما گفتیم که اگر سایر سوءتفاهم‌ها حل نشد و تصور می‌کردند صرفاً با حل مشکل هسته‌ای همه چیز تمام است. امروز صحبت‌های پراکنده نشان می‌دهد که آمریکا پس از توافقات هسته‌ای به دنبال این است که در خصوص مسائل منطقه‌ای نیز گفت‌وویی داشته باشد و باید به این مساله توجه شود در غیر این صورت هیچ ضمانتی‌برای تداوم توافق وجود ندارد و بار دیگر تنش‌های بزرگ‌ین دیپلماسی خواهد شد و کار بار دیگر سخت می‌شود.

سیاست

گفت‌وگو

علی بیگدلی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

دوام توافق تا ۲۰۲۴؛ -از الان به فکر باشید

◀ **آمریکا باید بیشتر سر کبسه را شل کند**

◀ **سوءتفاهم‌ها باید برای حفظ توافق حل شود**

آرمان ملی - **علیرضا پورحسین:**

رئیس‌جمهوری آمریکا روز جمعه برخی از معافیت‌های تحریمی ایران را که در زمان ریاست جمهوری دونالد ترامپ لغو‌شده بود، بازگرداند. به همین منظور وزیر امور خارجه آمریکا روز جمعه چندین معافیت از تحریم‌های مربوط به فعالیت‌های هسته‌ای غیرنظامی ایران را امضا کرد. سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا طی پیامی در این خصوص گفت تا زمانی که تهران به تعهدات خود ذیل برجام بازنگردد، رفع تحریم‌های ایران را ارائه نخواهیم کرد و امروز دقیقاً همان کاری را کردیم که دولت قبلی کرد و به شرکت‌های بین‌المللی خود اجازه می‌دهیم به خطرهای فزاینده مرتبط با عدم اشاعه و ایمنی هسته‌ای در ایران رسیدگی کنند. به نظر می‌رسد که این اقدام برای تسهیل در روند مذاکرات وین است و معافیت‌های جدید به کشورها و شرکت‌های خارجی اجازه می‌دهد تا در پروژه‌های غیر نظامی نیروگاه هسته‌ای بوشهر، آب سنگین اراک و راکتور تحقیقاتی تهران همکاری کنند. دونالد ترامپ در مه ۲۰۲۰ به این معافیت‌ها به‌عنوان بخشی از برنامه فشار حداکثری خود علیه ایران پایان داده بود. در راستای بررسی این مساله «آرمان‌ملی» گفت‌وگویی با علی بیگدلی، تحلیلگر ارشد مسائل سیاست خارجی داشته است که در ادامه می‌خوانید.

◀ **معافیت‌های تحریمی آمریکا شامل چه مواردی می‌شود چه پیامدی دارد؟**

معافیت‌های هسته‌ای که از روز جمعه وضع شده است برای ایران خیلی اهمیت نداشته است و به نظر می‌رسد که نیاز باشد تا آمریکا اقدامات بیشتری برای رضایت ایران انجام دهد. بایدن آن چه را که ترامپ برای همکاری‌های هسته‌ای در سال ۲۰۲۰ ذیل تحریم قرار داد امروز مورد معافیت قرار گرفت و این یک اقدام فنی است که در گذشته نیز آمریکا مجوز آن را به ایران داده بود. این معافیت‌های تحریمی سبب می‌شود تا برای مثال ایران و روسیه بتوانند در آب سنگین اراک و راکتور تحقیقاتی تهران همکاری داشته باشند. درست است که این یک اقدام مثبت است اما باید توجه داشت که ایران از این مراحل عبور کرده و این اقدام آمریکا به تنهایی نمی‌تواند راهگشا باشد و باید بیشتر سر کبسه را شل کنند تا یک توافق خوب در وین شکل گیرد. ایران بدون اینکه آمریکا اجازه دهد چنین اقداماتی را در گذشته انجام داده است. کار سخت‌است زیرا در داخل آمریکا به این اقدام بایدن انتقاد شده و ایران نیز خیلی از آن استقبال نکرده است زیرا دیگر زیر فشار سخت ژاژس، آمریکا و روسیه برای فعالیت‌های هسته‌ای نیست. ایران بر این باور است که این هدیه خوبی از سوی آمریکانست تا با سیاست نرم‌تر به سمت توافق در وین پیش رفت و ایران موارد بیشتری می‌خواهد. در واقع نیز آمریکا گشاده‌دستانه اقدام نکرده است و باید متوجه باشد که دولت در مقابل فشار عمومی باید پاسخگو باشد و جناحی دولت را در ایران تشکیل دهد که یک جناح راست مخالف برجام است و برای کسب رضایت این طیف باید امتیازات بیشتری بدهد.

◀ **ایران با توجه به تحولات اخیر باید چه سیاستی در پیش گیرد تا نتایج مثبت متداولی از برجام به‌دست آورد؟**

ایران ضرورت دارد به چند مساله توجه کند تا نگرانی‌ها در خصوص اتفاقات احتمالی سال ۲۰۲۴ پشت‌سر گذاشته شود. یکی از آن‌ها تنظیم قرارداد در حال حاضر به شکلی است که اطمینان بیشتری نسبت به آن وجودآید. ۳سال تا آن زمان وقت باقی است و این احتمال زیاد است که بایدن در سال ۲۰۲۴ رای نیابورد و یک چهره جمهوریخواه در انتخابات موفق شود و حتی ترامپ نیز از همین امروز به دنبال این امر است. در مجموع شاید یک جمهوریخواه رای آورد و این امر امروز برای ایران نگران کننده‌شده و از طرف آمریکا تقصیم می‌خواهد. ایران می‌داند که چاره‌ای وجود ندارد و کنگره و بایدن همراه نخواهد شد تا قان‌کرد در آمریکا شکل گیرد. بایدن موقعیت مناسبی در کنگره ندارد هر چند در مجلس نمایندگان اکثرا با او همراه هستند و در سنا نیز یک رای بیشتر از جمهوریخواهان دارد اما مجموعاً شرایط برایشان فراهم نیست.

◀ **برای حل این مشکل چه اقداماتی بایدانجام‌داد؟**

چند مساله در این جا مطرح است. علاوه بر نفس شکل‌گیری سازوکار دیپلماسی در وین، باید این را هم در نظر داشت که هم نمایندگان ایران و هم نمایندگان آمریکا گفت‌وگوهای جاری را مثبت توصیف می‌کنند که خود یک نشانه مثبت در مورد احتمال نتیجه‌بخش بودن رایزنی‌های فنی و کارشناسی در مورد بازگشت طریقین به تعهدات برجامی است. از سوی دیگر بایدن عنوان کرده بود که قید زمانی تا سال ۲۰۵۰ برای برجام تعیین‌شود تا شکل دیگری در توافقات حاصل شود. بایدن توجه داشت که همه اختلافات هسته‌ای نیست و ایران باید در خصوص برخی مسائل دیگر که سوءتفاهم ایجاد شده است مشکلات خود را با آمریکا حل کند در غیر این صورت باز هم سه سال دیگر تنش‌ها افزایش پیدا می‌کند.

دلسوزان به دنبال راهکارهایی برای رسیدن به توافق عادلانه هستند. حشمت... فلاح‌پیشه می‌گوید: توافقی که ایران و آمریکا مذاکره مستقیم -چه آشکار و چه پنهان- نداشته باشند امکان توافق بر سر برجام نیست؛ چون دیگر کشورها ذخیل برای خود حوزه منافع برجامی تعریف کردند و برجام را از زاویه منافع خود می‌بینند. رئیس سابق کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی، درمورد اصل مذاکره ایران و آمریکا، گفت: واقعیت این است که حتی تابوسازی مذاکره با آمریکا در ایران، یک تاکتیک بود. کشور تابویی به نام مذاکره با آمریکا نداشته است، در گذشته هم مذاکره شده است، حتی در زمان جنگ هم ما بده‌ایم که مذاکرات مستقیم و غیرمستقیم‌جود داشت. ولی مذاکره با آمریکا در ایران به شدت جناحی شد و جناحی شدن این موضوع در ایران به منافع ملی کشور ضربه وارد کرد. هیچ مذاکره‌ای در بلندمدت بی‌نتیجه نمی‌ماند؛ یعنی ایران و آمریکا از گذشته می‌توانستند مذاکراتی را پیش برند. بخش عمده‌ای از شکست موضوع مذاکره هم برمی‌گردد به رفتار آمریکایی‌ها.

میان تأیید و رد سرگردان هستند و نمی‌دانند چه کنند. در ۸ سال گذشته برجام را رد کردند و حالا که همفکران خودشان به مذاکره رفتند، رد دوگانگی گرفتار شدند. سخنگوی جبهه پایداری می‌گوید: برخی به عنوان کارشناس فنی می‌رفتند ولی زینت‌المجالس بودند چراکه اصل قضیه را آقای ظریف پیش می‌برد. اما الان ۳۰ نفر آدم پخته در تیم هستند که منجر به این شده است که مذاکره یک جامعیتی داشته و با محاسباتی دقیق وارد مذاکره شده‌اند و در مواردی هم ما دست برتر را داریم، مجید متقی فرافرد: مسئولان وقت، مسئولان رسمی نظامی بودند، تمهیداتی دادند و برجام را از شرایط عادی خود بچرانم‌تر کردند. یعنی برجام ۹۲ تا ۹۴ متفاوت است و از ۹۴ به بعد هم مذاکرات فضای متفاوتی داشته و به زیان ما بوده است. به این دلیل که طرف مقابل به دنبال ایجاد تعهدات بیشتری برای ما بوده و تیم مذاکره‌کننده دولت قبل هم چندان مقاومتی نداشت. بنابراین ما اصل سند را خسارت‌بار می‌دانسته و می‌دانیم.

دوره‌هم نشینی بزرگان به این معناست که قرار است تصمیمات خوبی برای کشور گرفته شود. برخی اوقات هم خبرسازی است مانند خبری که اخیراً منتشر شده و دیروز جواد امام مدیرعامل بنیاد باران در مورد صورت‌جلسه تشکیل دولت در سایه در نشست اخیر روحانی، باهنر، لاریجانی و تعدادی از شخصیت‌های اصلاح‌طلب گفت: «اساساً مساله‌ای چون تشکیل دولت در سایه توسط این گروه و این جمع را صرفاً در رسانه‌ها شنیدیم و اساساً وجود خارجی ندارد.» وی توضیح داد: «به هر حال این چهره‌هایی که از آنها نام برده می‌شود، ارتباطات مستقلی دارند. ملاقات‌هایی با یکدیگر دارند و نشست‌هایی بر گزار می‌کنند اما به این صورت نیست که دستور کار جلسه انجام یک کار هماهنگ شده باشد. مثلاً آقایان لاریجانی و باهنر و روحانی با شخصیت‌های اصلاح‌طلب بر جسته تصمیمی بگیرند و بخواهند اقداماتی هماهنگ انجام دهند.» امام ادامه داد: این خبرها صرفاً فضاسازی رسانه‌ای است و چنین خبری عاری از صحت است. به نظر می‌رسد دوستانی که امروز صدارت را به دست گرفتند، به جای پاسخگویی به دنبال فضاسازی هستند.